

Khutba Khulasa 22.11.2019 വൃത്തി സംഗ്രഹം

സമുദ്രത്തിനു പരിപ്പിച്ച അമീറുൽ മുഅ്മിനിൻ വലിപ്പത്തുൽ മസിഹ് അൽവാമിസ് അയുദ്ധയ്യുല്ലാഹ്
ക്കെവത്തുൽ ഹൃത്തുഹ് ലഭനിൽ നിർവ്വഹിച്ച ജൂഡുരൈ വൃത്തിശൈലേ സംഗ്രഹം

തിരുനബി(സ)യിൽ അങ്ങയറ്റം അനുരക്തനായ ബദരി സഹാബി ഹംറത്ത് മിവ്വാദ് ബിൻ
അംറ(റ)വിന്റെ സ്തത്യാർഹമായ ഗുണവിശേഷണങ്ങളുടെ വിശാസവർധകമായ വിവരണം

اَشَهَدُ اَنْ لَا إِلَهَ اِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشَهَدُ اَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
اَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مُلِكِ يَوْمِ الدِّينِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
إِنَّا إِلَيْكَ أَنْتَ الْمُسْتَقِيمُ صِرَاطُ الَّذِينَ أَنْعَثْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ الْمُضْطُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.

ബദരി സഹാബാകളുടെ വിവരങ്ങൾക്കിൽ ഈ താൻ ഹംറത്ത് മിവ്വാദ് ബിൻ അസ്വദിനെ കുറിച്ചാണ് പറയുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധമാർമ്മ പേര് മിവ്വാദ് ബിൻ അംറ എന്നായിരുന്നു.

ഹംറത്ത് മിവ്വാദിന്റെ പിതാവിന്റെ പേര് അംറ ബിൻ സാഖലബ എന്നാണ്. എന്നിരുന്നാലും അദ്ദേഹത്തെ അസ്വദിനെ കാരണം സ്വാല്പത്തിൽ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വളർത്തുമകനായിരുന്നു. അതിനാൽ മിവ്വാദ് ബിൻ അസ്വദ് എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധനായി. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ കല്പന ഇപ്രകാരമാണ് **لَا يَأْبَأُهُمْ لَا يَعْوُهُمْ أَدْأُهُمْ** (33.6) വളർത്തുമകളെ ആരോടു തന്ന ചേർത്തു പറഞ്ഞാലും ശരി, അവരുടെ പരിപര ധമാർമ്മത്തിൽ പിതാവിന്റെതാണ്. അതിനാൽ പിതാവിനോട് ചേർത്ത് പറയുക.

നബി(സ) തിരുമേനി തന്റെ പിതൃസഹോദരനായ സുഖാദി ബിൻ അബ്ദുൽ മുതതലിബിൻ മകൾ ഇബാഅയുമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവാഹം നടത്തി. ഹംറത്ത് ഇബാഅത്തിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ട് കുട്ടികൾ ജനിച്ചു. കരീമ, അബ്ദുല്ലാഹ്. അബ്ദുല്ലാഹ് ജമൽ യുദ്ധത്തിൽ ഹംറത്ത് ആയിരുന്നു ഭാഗത്ത് നിന്ന് പൊരുതുകയും ശഹീദാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. നബി(സ) തിരുമേനി വൈഖരിൽനിന്ന് നാൽപത് വസാവ് ഇന്തപ്പങ്ങൾ ഇബാഅത്തിന് നല്കിയിരുന്നു. അത് 600 കിലോ തുക്കത്തിന് അടുത്ത് വരും. ഹംറത്ത് മിവ്വാദിന്റെ മകൾ കരീമ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രൂപം വിവരിക്കുന്നു: അദ്ദേഹത്തിന് ഉയരം കൂടുതലും ശ്രൂതി തന്നിന്റെ നിറവുമുണ്ടായിരുന്നു. വലിയ വയസ്സും കനത്ത മുടിയുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം താടിരോമങ്ങൾക്ക് മണ്ണത നിറം നില്ക്കി ഭംഗി വരുത്തിയിരുന്നു. അത് നീണ്ടതോ കുറിയതോ ആയിരുന്നില്ല. കണ്ണുകൾ കരുതത്തും, പുരികൾ നേർത്തതും നീളമുള്ളതും

ആയിരുന്നു.

ഹംറത്ത് അബ്ദുല്ലാഹ് ബിൻ മന്ത്രിയായ വിവരിക്കുന്നു: മകയിൽ വച്ച് തുടക്കത്തിൽ തന്ന സ്വന്തം ഇസ്ലാം വെളുപ്പെടുത്തിയ ഏഴ് സഹാബാക്കളിൽ ഹംറത്ത് മിവ്വാദും ഉൾപ്പെടുന്നു. അതുപോലെ ഹംറശയിലേക്ക് ഫിജിറത്ത് ചെയ്ത മുസ്ലിംകളിൽ ഹംറത്ത് മിവ്വാദും പങ്കെടുത്തിരുന്നു. കുറച്ച് കാലത്തിനുശേഷം മകയിലേക്ക് തിരിച്ച് വന്നു. നബി(സ) തിരുമേനി ഫിജിറത്ത് ചെയ്ത മദീനയിലേക്ക് പോയപ്പോൾ ഹംറത്ത് മിവ്വാദ് ഫിജിറത്ത് ചെയ്തിരുന്നില്ല. തിരുനബി(സ) ഒരു യുദ്ധത്തിനായി ഹംറത്ത് ഉഖ്വൈ ബിൻ ഹാരിസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു സേനയെ അയക്കുന്ന സമയം വരെ ഇദ്ദേഹം മകയിൽ താമസിച്ചു.

വദാൻ യുദ്ധത്തിനുശേഷം റബീളൽ അവുൽ മാസത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ നബി(സ) തിരുമേനി, അങ്ങയുടെ അടുത്ത ബസ്യുവായ ഉഖ്യാത ബിൻ അൽഹാരിൻ മത്ലബിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 60 ഒട്ടകസബാരികളുടെ ഒരു സേനയെ യാത്ര അയച്ചു. ആ സേനയുടെയും ലക്ഷ്യം മകയിലെ വുരേശികളുടെ ആക്രമണത്തെ തടയുകയെന്നതായിരുന്നു. അങ്ങനെ ഉഖ്യാത ബിൻ അൽഹാരിസും കൂടുകാരും കുറച്ച് ദുരം താണ്ടി, സിനയത്തുൽ മിറത്തയുടെ സമീപത്ത് എത്തിയപ്പോൾ പെട്ടന വർ കണ്ടത് വുരേശികളുടെ 200 ആയുധയാരികളായ യുവാകൾ ഇക്കിലും ബിൻ അബു ജഹലിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ അവിടെ തവടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായാണ്. രണ്ട് സംഘവും പരസ്പരം കണ്ടുമുട്ടി. ഏറ്റുമുട്ടിലെ ഭാഗമായി പരസ്പരം കുറച്ച് അബുകൾ പ്രയോഗിച്ചു. എന്നാൽ വുരേശികൾ, മുസ്ലിംകളുടെ പിന്നിൽ രഹസ്യ സഹായികളും ഉണ്ടായിരിക്കും എന്ന് ഭയന് പിരിക്കുന്ന പിന്നാലും മുസ്ലിംകൾ അവരുടെ പിന്നാലെ പോയതുമില്ല. എന്നാൽ മുശ്രിക്കുകളുടെ സേനയിൽ നിന്ന് രണ്ട് ആളുകൾ, മിവ്വാദ് ബിൻ അംറ, ഉത്തം ബിൻ അസ്വദിനും എന്നിവർ ഇക്കിലും ബിൻ അബുജഹലിന്റെ സേനയിൽ നിന്ന് രണ്ട് മുസ്ലിംകളുടെ സേനയിൽ

വന്ന ചേർന്നു. അവർ ഈ ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി തന്നെ യാണ് വുരേശികളുടെ കുടെ വന്നത്. അവർ ഹൃദയംകൊണ്ട് മുസ്ലിം ആയിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവസരം നോക്കി അവർ മുസ്ലിംകളിൽ വന്ന ചേർന്നു.

മദ്ബീനയിലേക്ക് ഹിജ്രിത്ത് ചെയ്ത സന്ദർഭം ഹദ്ദീ തത് മിവ്ഭാദ്, കത്തിസും ബിൻ ഹദ്ദമിന്റെ ഭവനത്തിലാണ് താമസിച്ചത്. നബി^(സ) തിരുമേനി ഹദ്ദിത്ത് മിവ്ഭാദിനും ഹദ്ദിത്ത് ജബ്രാൽ ബിൻ ഇഹറിനും ഈ യിൽ സാഹോദര്യബന്ധം സ്ഥാപിച്ചു. നബി^(സ) തിരുമേനി അൻസാറുകളുടെ ശ്രാത്രമായ പഞ്ചിജിന്റെ ശാഖ, ബനു ഹദ്ബീലയുടെ മൂഹല്ലയിൽ അദ്ദേഹത്തിന് താമസ സൗകര്യം നല്കി.

ഹദ്ദിത്ത് മിവ്ഭാദ് ബദർ, ഉഹദ്, വന്തവ് ഉൾപ്പെടുടെ എല്ലാ യുദ്ധങ്ങളിലും റിസുലുല്ലാഹ്^(സ) നോടൊപ്പം പങ്കടുത്തു. ഹദ്ദിത്ത് മിവ്ഭാദ് റിസുലുല്ലാഹ്^(സ) യുടെ അബൈയ്ത്തുകാരിലാണ് എല്ലപ്പെട്ടുന്നത്.

സീറിത് വാത്തമുന്നബിഴ്വീനിൽ ബദർ യുദ്ധത്തെ കുറിച്ച് ഇപ്പോകാരം എഴുതിയിരിക്കുന്നു: ശത്രുകളുടെ വിവരമരിഞ്ഞ് അവരുടെ ഉദ്ദേശ്യം അറിയുന്നതിനും അവർ ഇന്നി യുദ്ധം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അവരെ യുദ്ധത്തിൽനിന്ന് തെയുന്നതിനുംവേണ്ടി നബി^(സ) ബദറിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു. രോഹയുടെ സമീപത്ത് എത്തിയപ്പോൾ അവിടുന്ന് ബസീസ്, ആദി എന്ന പേരുള്ള രണ്ട് സഹാബാക്കളെ ശത്രുകളുടെ പദ്ധതികളും തന്റെങളും അറിഞ്ഞ് വരുന്നതിനായി ബദറിലേക്ക് അയച്ചു. അവരോട് വേഗത്തിൽ വാർത്തയുമായി വരുവാനും കല്പന നല്കി. രോഹയിൽ നിന്ന് പുറപ്പെട്ട മുസ്ലിംകൾ സഫറാ താഴ്വാരത്തിന്റെ ഒരു വശത്ത് കൂടി സഖവരിച്ച് ബദറിന് അടുത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സഫറാൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്ത് എത്തിയപ്പോൾ വുരേശികളുടെ ആയുധധാരികളായ ഒരു വലിയ യുദ്ധസംഘം അവരുടെ കച്ചവടസംഘത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന് അവരുടെ അറിയപ്പു ലഭിച്ചു. അപ്പോൾ നബി^(സ) തിരുമേനി എല്ലാ സഹാബാക്കളെയും ഒരുമിച്ച് കൂട്ടി ലഭിച്ച വാർത്ത അവരെ അറിയച്ചു. ഈന്ത് ചെയ്യണമെന്ന് അവരോട് അഭിപ്രായം ആരാഞ്ഞു.

മുതിർന്ന സഹാബാക്കൾ എഴുന്നേറ്റ് ജീവാർപ്പന പരമായ പ്രഭാഷണങ്ങൾ നടത്തി. പറഞ്ഞു: തെങ്ങളുടെ ജീവനും സന്പത്തും എല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ താകുന്നു. തെങ്ങൾ എല്ലാ അവസരത്തിലും എല്ലാ സേവനത്തിനും തയ്യാറാണ്. അതോടൊപ്പം, മിവ്ഭാദ് ബിൻ അംറ് പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിന്റെ റിസുലേ! മുസ യുടെ അനുയായികളെപ്പോലെ, നീയും നിന്റെ ദേവവിശ്വാസം പോയി യുദ്ധം ചെയ്യുക, തെങ്ങൾ ഇവിടെ

വിശ്രമിക്കാമെന്ന് ഒരിക്കലെല്ലാം തെങ്ങൾ പറയുകയില്ല. മരിച്ച് തെങ്ങൾ പറയുക, എവിടെയാണെങ്കിലും തെങ്ങൾ അങ്ങയോടൊപ്പം ഉണ്ടാകും. അങ്ങയുടെ വലത്തും ഇടത്തും മുന്നിലും പിന്നിലും തെങ്ങൾ പോരാടുന്നതാണ്. ഈ പ്രഭാഷണം കേട്ട അങ്ങയുടെ തിരുമുഖം സന്തോഷത്താൽ വെട്ടിതിള്ളുണ്ടി.

അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ നടന്ന യുദ്ധത്തിൽ വച്ച് ഹദ്ദിത്ത് മിവ്ഭാദിന് ആദ്യ കുതിരസവാരിക്കാരനാകുവാനുള്ള സൗഭാഗ്യം ലഭിച്ചു. ഹദ്ദിത്ത് മിർസാ ബഗീർ അഹമ്മദ് സാഹിബ്^(സ) സീറിത് വാത്തമുന്നബിഴ്വീനിൽ എഴുതുന്നു: ബദർ യുദ്ധാവസരത്തിൽ മുസ്ലിംകളുടെ പക്കൽ രണ്ട് കുതിരകളാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. മുസ്ലിംകളുടെയും അവിശാസികളുടെയും യുദ്ധസാധന സാമഗ്രികൾ തമിൽ വലിയ അത്തരമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നിട്ടും ശത്രുകൾക്കെതിരിൽ അവർ അബ്ദിനിരന്നപ്പോൾ മൂഹാജിരുകളും അൻസാറുകളും ചെയ്ത പ്രതിജ്ഞ അവർ പൂർത്തിയാക്കി കാണിച്ചു.

ഓരിക്കൽ ഹദ്ദിത്ത് മിവ്ഭാദ് റിസുലുല്ലാഹ്^(സ) യോട് ചോദിച്ചു: അല്ലയോ അല്ലാഹുവിന്റെ റിസുലേ! ഞാൻ ഏതെങ്കിലും അവിശാസിയുമായി യുദ്ധം ചെയ്യുമ്പോൾ, അയാൾ എന്ന് കൈ വാൾക്കാണ് വെട്ടിമാറ്റുകയും പിനെ ഒരു മരത്തിന്റെ പിനിൽ ഒളിക്കുകയും അല്ലാഹുവിനുവേണ്ടി ഞാൻ മുസ്ലിമായിരിക്കുന്നുവെന്ന് പറയുകയും ചെയ്താൽ, എനിക്ക് അവനെ വധിക്കാൻ അനുവാദം ഉണ്ടാക്കുമോ? അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: അവനെ നീ വധിക്കരുത്. ഹദ്ദിത്ത് മിവ്ഭാദ് പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിന്റെ റിസുലേ! അവൻ എന്ന് കൈ മുറിച്ചുവന്നാണ്. റിസുലുല്ലാഹ്^(സ) പറഞ്ഞു: അവനെ വധിക്കരുത്. ഈന്തും അവനെ വധിക്കുകയും അവനെ വധിക്കുന്നതിന് മുന്ന് നിനക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥാനത്ത് അതായത് ഇന്നമാൻ സ്ഥാനത്ത് അവൻ വരികയും കലിമ ചെല്ലുന്നതിനുമുന്ന് അവനുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥാനം നിനക്കു ലഭിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. ഹൃസുർ തിരുമനസ്സ് പറയുന്നു: നബി^(സ) തിരുമേനി കലിമ ചെല്ലുന്നവർക്ക് കൽപ്പിച്ചു സ്ഥാനം ഇതാണ്. ഈ കാലഘട്ടത്തിലെ ഉലമാകൾ എന്ന് വിളിക്കപ്പെട്ടുന്നവരുടെയും ഇന്നലാമിക ഭരണകൂടങ്ങളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നോക്കുക. അവർ സത്യാവിശാസിയുടെ സ്ഥാനത്താണോ അവിശാസികളുടെ സ്ഥാനത്താണോ നിൽക്കുന്നതെന്ന് ഈ ഹദ്ബീലപച്ച, സെയം ഒരു പരിശോധന നടത്തിയാൽ അത് എത്ര നന്നായിരുന്നു.

ബനു ഫുസാറ് ശ്രാത്രത്തിലെ അയൈന ബിൻ ഹസൻ, ബനു ഉത്മാൻ കുതിരസേനയേയും

കുട്ടപിടിച്ച് നബി^(സ) തിരുമേനിയുടെ ഒടക്കങ്ങളെ മോഴ്ത്തിച്ചു. ഇടയനെ വധിക്കുകയും ചെയ്തു. ഹദ്ദിത് സലമാ ബിൻ അക്വാഞ് ആ സംഘത്രത പിൻതുട രൂകയും അവരുടെമേൽ അസ്വകൾ വർഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ഹദ്ദിത് സലമായുടെ സഹായം തേടി യുള്ള ശബ്ദം കേട്ടപ്പോൾ നബി^(സ) ശത്രുകളോട് പോരാടാൻവേണ്ടി മദീനയിൽ വിളംബരം നടത്തി. നബി^(സ) തിരുമേനിയുടെ വിളംബരം കേട്ട ഏറ്റവും ആദ്യം നബി^(സ)യുടെ മുന്പാകെ കുതിരെയും കൊണ്ട് ഹാജരായത് ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദ് ആയിരുന്നു.

നബി^(സ) തിരുമേനി മകാപ്രവേശനത്തിനായി തയ്യാറാട്ടുപ്പ് നടത്തിയപ്പോൾ, ആ ഉദ്ദേശ്യത്തെ മറച്ച് വൈച്ഛി രുന്നു. തദ്വസരത്തിൽ ഒരു ബദരി സഹാബി, ഹദ്ദിത് ഹാതിബ് ബിൻ ബത്തെ നിഷ്കളുക്കത്താലും അജ്ഞത്താലും ഒരു കത്ത് മകയിൽനിന്ന് വന്ന ഒരു സ്ത്രീയുടെ കൈവശം രഹസ്യമായി കൊടുത്തു വിട്ടു. അതിൽ മകയെ ആക്രമിക്കാനുള്ള മുഴുവൻ തയ്യാറാട്ടുപ്പിനെയും കുറിച്ച് പറയപ്പെട്ടിരുന്നു. അല്ലാഹു ഈ വിവരം നബി^(സ) തിരുമേനിയെ അഭിയിച്ചു. നബി^(സ) തിരുമേനി ഹദ്ദിത് അലി, സുഖേബർ, മിവ്ബാദ് എന്നിവരെ ആ സ്ത്രീയുടെ സമീപത്തെത്തി. അവരിൽനിന്ന് ആ കത്ത് വാങ്ങി, റസുലുല്ലാഹ്^(സ) തിരുമേനിയുടെ സമക്ഷം എത്തിച്ചു.

യർമുക് യുദ്ധത്തിൽ ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദ് പങ്കടുത്തു. അദ്ദേഹം ആ യുദ്ധത്തിൽ വാരിയായിരുന്നു. റസുലുല്ലാഹ്^(സ) ഒരു യുദ്ധത്തിൽ ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദിനെ അമീറായി നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു. പിന്നീട് അദ്ദേഹം തിരിച്ച് വന്നപ്പോൾ നബി^(സ) തിരുമേനി ചോദിച്ചു: അല്ലയോ അബൂ മുഅ്ബാദ് നീ ഇമാറ്റത്തിന്റെ സ്ഥാനം എപ്പോരമാണ് കാണുന്നത്? അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അല്ല ഹുവിന്റെ റസുലേ! പുറപ്പട്ടപ്പോൾ എന്റെ അവസ്ഥ എപ്രകാരമെന്നാൽ മറ്റുള്ളവരെ എന്റെ അടിമകളായി കണക്കാക്കിയിരുന്നു. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: അല്ല യോ അബൂ മുഅ്ബാദ്, ഇമാറ്റത്തിന്റെ അവസ്ഥ ഇപ്പോരം തന്നെയാണ്. അല്ലാഹു അതിന്റെ പരീക്ഷണ ത്തിൽനിന്ന് രക്ഷിക്കുന്നവർ ഒഴികെ. മിവ്ബാദ് പറഞ്ഞു: അതിൽ സംശയമില്ല. അങ്ങെ സത്യതോട് അയച്ച ആ അസ്തിത്വത്തെക്കാണ്ട് സത്യം! താൻ രണ്ട് ആളുകളുടെപോലും മേൽനോട്ടം വഹിക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല.

ഹുസൂർ തിരുമന്ത്രം പറയുന്നു: ഇത് തവ്വവയുടെ നിലവാരമാകുന്നു. ഷഫീസറാകുന്നോൾ ആളുകളിൽ

അഹകാരം ഉടലെടുക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് രണ്ട് പേരപോലും തന്റെ കീഴിൽ വരുന്നത് ഒരു മുത്തവി ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ ഏല്ലാ ഷഫീ സർമാരും ഇക്കാര്യംഎപ്പോഴും ഓർമ്മിക്കുക. ഒന്നാമതായി ആഗ്രഹം ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ല. ഇനി ഷഫീ സർ ആക്കിയാൽ, ഭാരവാഹിത്വം നല്കപ്പെട്ടാൽ അല്ലാഹുവിനോട് അതിന്റെ കുഴപ്പങ്ങളിൽനിന്ന് രക്ഷ നേടുന്നതിനായി ദുഅ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുക. അല്ലാഹു ഓരോപ്പും അഹകാരം ഉണ്ടാക്കാതിരിക്കുന്നതിനും അവൻ്റെ അനുഗ്രഹം ലഭിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടി.

ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദ്, ഹമസ് ചുറ്റി വള്ളത അവസര തതിൽ ഹദ്ദിത് ഉബൈദ ബിൻ ജറാഹിന്റെ ഒപ്പം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദ് മിസർ ജയിച്ചടക്കിയതിലും പങ്കടുത്തിരുന്നു. ജബീർ ബിൻ നഫീർ വിവരിക്കുന്നു, ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദ് ഞങ്ങളുടെ അരികിൽ വന്നു. പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിനെ കൊണ്ട് സത്യം! റസുലുല്ലാഹ്^(സ) ഇപ്രകാരം പറയുന്നതായി താൻ കേട്ടു, ഫിത്തനകളിൽനിന്ന് രക്ഷപെടുന്നവനാണ് ഭാഗ്യവാൻ. നബി^(സ) തിരുമേനി പറയുന്നു: ഇനി പരീക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ പിന്ന ക്ഷമ കൈകൊള്ളുക.

ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദിന്റെ വയർ അൽപം വലുതായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ റോമക്കാരനായ അടിമ, താൻ താങ്കളുടെ വയർ മുറിച്ച് കൊഴുപ്പ് പുറത്ത് എടുത്ത് കളയാം എന്ന് അദ്ദേഹത്തോട് പറഞ്ഞു. അങ്ങനെ അയാൾ ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദിന്റെ വയർ മുറിച്ച് കൊഴുപ്പ് പുറത്തെടുത്തു വിണ്ടും അത് തുന്നി കെട്ടി. പിന്നീട് ഇത് കാരണം ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദിന്റെ വഹാത്ത് സംഭവിച്ചു. എന്നാൽ മര്രാദു നിവേദനത്തിൽ, ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദിന്റെ വഹാത്ത്, കാസ്സർ ഓയിൽ കൂടിച്ചത് മുലം സംഭവിച്ചുവെന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. അബൂ ഫാത്തു നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: ഹദ്ദിത് മിവ്ബാദിന്റെ മകൾ കരീം പറയുന്നു: അദ്ദേഹത്തിന്റെ വഹാത്ത് മദീനയിൽനിന്ന് മുന്ന് മെമൽ ദുരൈയുള്ള ജീഹെ എന്ന സമലത്തവച്ചാണ് സംഭവിച്ചത്. അവിടെന്നിന് ആളുകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം തോളിലേറ്റി മദീനയിൽ എത്തിച്ചു. ഹദ്ദിത് ഉസ്മാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനാസ നമസ്കാരം നിർവ്വഹിച്ചു. ജനത്തുൽ ബവീഇൽ അദ്ദേഹത്തെ മറവ് ചെയ്തു.

റസുലുല്ലാഹ്^(സ) തിരുമേനി പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു നാലുപേരെ സ്നേഹിക്കാൻ എന്നിക്ക് കൽപ്പന നല്കി. എന്നോട് പറയപ്പെട്ടു: അവനും അവരെ സ്നേഹിക്കുന്നു. ചോദിച്ചു: അല്ലാഹുവിന്റെ ദുതരെ! അവർ ആരോക്കയാണ്? നബി^(സ) പറഞ്ഞു: അലി, അബൂദർ, സൽമാൻ, മിവ്ബാദ്

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هُبْ لَنَا مِنْ أَرْوَاحِنَا وَذُرِّيَّتَنَا

قَرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِمُتَّقِينَ إِمَامًا^{۷۵}

അതായത് ആ ജനങ്ങൾ പറയുന്നു: അല്ലെങ്കിൽ എങ്ങളുടെ നാമാ! എങ്ങളുടെ ജീവിതപക്ഷാളിക ഭൗതികം എങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങളും എങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾക്ക് കൂളിർമ്മയാക്കി തീർക്കേണമേ.

(25.75)

ഹാഡിത്ത് അനുസരം പറയുന്നു: നബി കരീം^(ؑ) തിരുമെന്തി ഒരിക്കൽ വിശുദ്ധ വുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുന്നതായി കേട്ടു. അയാൾ വലിയ ശബ്ദത്തിൽ തിലാവത്ത് ചെയ്ത് കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവിടുന്ന് ചോദിച്ചു: ഇതു ദൈവഭയംവച്ചു പുലർത്തുന്ന മനുഷ്യൻ ആരാൻ? അത് ഹാഡിത്ത് മിവാദ് ബിൻ അംറ ആയിരുന്നു.

അല്ലാഹു നമ്മുകൾ എല്ലാവർക്കും ഇസ്ലാമിന്റെ നാമാർധ്യം മനസിലാക്കുവാനുള്ള തഹപീവ് നലകുമാറാക്കു. നബി^(ؑ) തിരുമെന്തിയുടെ ഉമ്മതായി കൊണ്ട് ചെയ്യേണ്ട കടമകൾ നിർവ്വഹിക്കാനുള്ള തഹപീവ് പ്രാഥം ചെയ്യുമാറാക്കു. നമ്മുടെ ഉള്ളിൽ ദൈവഭയം ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള തഹപീവും നലകുമാറാക്കു.

الْحَمْدُ لِلَّهِ تَحْمِدُهُ وَ نَسْتَغْفِرُهُ وَ نُؤْمِنُ بِهِ وَ نَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَ مِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَ مَنْ يُضْلِلُهُ فَلَا هَادِي لَهُ . وَ نَشَهُدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ نَشَهُدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ . عِبَادُ اللَّهِ رَحِمَّكُمُ اللَّهُ أَنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْإِحْسَانِ وَ إِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَ يَنْهَا عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ أَذْكُرُوا اللَّهَ يَذْكُرُكُمْ وَ اذْعُوْهُ يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَ لَذْكُرُ اللَّهِ أَكْبَرُ .

Friday Sermon delivered by **Hadrat Khalifatul Masih Al-khamis** ^(atba)

at Baithul Futuh, UK – on 22.11.2019

Malayalam Translation: **Moulavi Hashim Ashraf Alappuzha** For Malayalam Desk, Qadian.

Published By Nazarath Nashr-O-Isha'ath, Sadr Anjuman Ahmadiyya - Qadian, 143516